

ผลงานประกอบการพิจารณาประเมินบุคคล
เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ

ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ด้านการพยาบาล)

เรื่อง ที่เสนอให้ประเมิน

- ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
เรื่อง การพยาบาลมารดาที่มีภาวะความดันโลหิตสูงในระยะคลอด
- ข้อเสนอ แนวคิด วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการป้องกันการคลอดนอกเตียงคลอด

เสนอโดย

นางสาวเกศรินทร์ บุญศิริ

ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

(ตำแหน่งเลขที่ รพจ. 261)

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

สำนักงานแพทย์

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

1. ชื่อผลงาน การพยาบาลมารดาที่มีภาวะความดันโลหิตสูงในระยะคลอด
2. ระยะเวลาที่ดำเนินการ 5 วัน (ตั้งแต่วันที่ 29 พฤศจิกายน 2557 ถึงวันที่ 3 ธันวาคม 2557)
3. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

ความดันโลหิตสูงที่เกิดจากการตั้งครรภ์ (pregnancy induced hypertension : PIH) คือ ภาวะความดันโลหิตสูงที่เกิดจากการตั้งครรภ์ ซึ่งมักพบร่วมกับการมีโปรตีนในปัสสาวะหรืออาการบวมร่วมด้วย มักจะเกิดในช่วงครึ่งหลังของการตั้งครรภ์ การแบ่งประเภทของความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. ความดันโลหิตสูงเนื่องจากการตั้งครรภ์ชั่วคราว (gestational hypertension) หมายถึง ความดันโลหิตสูงตั้งแต่หรือมากกว่า 140/90 มิลลิเมตรปรอทขึ้นไป ซึ่งเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกขณะตั้งครรภ์โดยไม่พบโปรตีนในปัสสาวะ (proteinuria) ร่วมด้วย และความดันโลหิตสูงดังกล่าวต้องกลับเป็นปกติภายในระยะเวลาไม่เกิน 12 สัปดาห์หลังคลอด การวินิจฉัยภาวะนี้จะทำได้ภายหลังคลอดแล้วเท่านั้น

2. 프리อี클ัมป์เซีย (pre-eclampsia) หมายถึง กลุ่มอาการที่มีการลดลงของโลหิตที่ไปเลี้ยงอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย ซึ่งเป็นผลจากการหดตัวของหลอดเลือดทั่วร่างกาย และการกระตุ้นที่ผนังหลอดเลือด (endothelial activation) ความดันโลหิตสูงตั้งแต่หรือมากกว่า 140/90 มิลลิเมตรปรอทภายหลังอายุครรภ์ 20 สัปดาห์ แบ่งออกได้ตามความรุนแรงเป็น 2 ชนิด คือ 프리อีคลัมป์เซียชนิดไม่รุนแรง (mild pre-eclampsia) และ 프리อีคลัมป์เซียชนิดรุนแรง (severe pre-eclampsia)

3. อีคลัมป์เซีย (eclampsia) หมายถึง อาการชักที่เกิดในมารดาตั้งครรภ์ที่มีภาวะความดันโลหิตสูงเนื่องจากการตั้งครรภ์เป็นภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงมาก อาการชักจะมีลักษณะ คือ ชักทั้งตัว (grand mal)

4. 프리อีคลัมป์เซียที่เพิ่มขึ้นจากภาวะความดันโลหิตสูงเรื้อรัง (superimposed pre-eclampsia) หมายถึง การที่มีโปรตีนในปัสสาวะที่เกิดขึ้นใหม่ในปริมาณตั้งแต่ 300 มิลลิกรัมภายใน 24 ชั่วโมง จะพบกับมารดาตั้งครรภ์ที่มีความดันโลหิตสูงอยู่แล้ว แต่จะต้องเป็นโปรตีนในปัสสาวะที่ไม่เคยตรวจพบมาก่อน อายุครรภ์ 20 สัปดาห์

5. ความดันโลหิตสูงเรื้อรัง (chronic hypertension) หมายถึง ภาวะที่มีความดันโลหิตตั้งแต่หรือมากกว่า 140/90 มิลลิเมตรปรอทขึ้นไปที่เกิดก่อนการตั้งครรภ์หรือตรวจวินิจฉัยได้ก่อนอายุครรภ์ 20 สัปดาห์หรือภาวะความดันโลหิตสูงที่ยังคงอยู่จนถึง 6 สัปดาห์หลังคลอดบุตร

พยาธิสรีรวิทยา

เกิดจากการหดเกร็งของหลอดเลือด (vasospasm) เป็นพยาธิสภาพประการแรกที่เกิดขึ้นในภาวะความดันโลหิตสูงในหญิงตั้งครรภ์ จากสภาวะการหดเกร็งของหลอดเลือด จะมีผลทำให้แรงต้านการไหลเวียนของโลหิตมากขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า angiotensin II ที่กระตุ้นให้หลอดเลือดหดตัว ส่งผล